

Inatsisartuni ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut
-/Maani

**Qasigiannuani erngup nukinganik innaallagissiorfissaq pillugu § 37
naapertorlugu apeqqummut nr. 2012-045-imut akissuteqaat**

17. februar 2012
Sagsnr. 2012-061760
Dok. Nr. 830318

Asasara Kristian Jeremiassen

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Aallarniutigalugu siunissami Qasigiannuani erngup nukinganik
innaallagissiorfiliornissaq pillugu apeqquteqarninnut qutsavigissavakkit, taannalu
matuma kinguliani akissuteqarfignissavara.

**Qasigiannugit eqqaani erngup nukissiorfiliornissamut misissuinerit manna
tikillugu tunngavissanik 2010-imi 2011-amilu misissuinerit qanoq
kinguneqarsimappat?**

Akissut

Qasigiannuani aamma Aasianni erngup nukinganik innaallagissiorfiliornissamut
atugassanut siunnersuutip inaarutaasup 2012-imi februaarip naanerani
naammassinissaa naatsorsuutigineqarpoq. Atugassanut siunnersuut
misissueqqaarnermut, aalajangiinissamut tunngavissap suliarineqannginnerani
ingerlanneqartartumut tunngasuvoq. Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu
atugassanut siunnersuutaagallartumik (2011-mi marsimi), kiisalu 2010-mi aamma 2011-
mi erngup nukinganik misissuinerit inernerigallagaannik (2012-imi januaarimi)
tigusaqarpoq. Tamatuma saniatigut atugassanut siunnersuut 1984-imeersoq
pigineqarpoq, tassanilu paasissutissat suli atorneqarsinnaapput. Paasissutissat
pigineqarallartut taakku tunngavigalugit imaattumik ilisimatitsinnaavunga:

Misissueqqaarnerni tunngaviusut atugassanut siunnersuummut 1984-imeersumut
sanilliullutik 2010-mi annertuumik allannguuteqarput. Ukiuunerani imaatigut
angalasarnermi pissutsit eqqarsaatigalugit sakkortusaavik aammalu sakkortusaavimmiit
sulluliaq atugassanut siunnersuummi 1984-imeersumi inissiiffinnut sanilliullutik
nuunneqarput. Tassalu erngup nukinganik innaallagissiorfiup qanitaani talittarfiup
inissiiffissaa sumiiffimmut sikuneq ajortutut naatsorsuutigineqartumut
inissinneqartussanngorlugu allanngortinneqarpoq. Tamanna pingaartumik ukiuunerani
qamittoornermi sakkortusaavimmik sullissinermut pingaaruteqartussaavoq. Atugassanut
siunnersuummi 1984-imeersumi kujataata kangiani aamma kujataata kitaani
aaqqiisinnaaneq sammineqarpoq. Qinigassat marluk taakku toqqarneqanngillat,
inissisimaffii ukiuunerani imaatigut angalasarnissaq eqqarsaatigalugu
ulorianaateqartutut isigineqarmata.

Tassalu avannaata avannamut kitaanut tunngatillugu misissueqqaarnerit aallaqqaaterpiangajaannit aallartinneqarnissaat pisariaqarsimavoq. Kisiannili atugassanut siunnersuummi 1984-imeersumi imermut tunngatillugu misissueqqaarnerit sulii atorineqarsinnaapput.

Misissuinerit amerlangaatsiartut suliarineqareerput, taakkununga sajuppillatsitsisarlu misissuinerit, erngup sarfarneranut uuttuutunik imermullu uuttuutunik ikkussuinerit, tunisinissamut tunngavissanik aalajangersaanerit il.il. ilaallutik, taakkulu inernerit inaarutaasut atugassanut siunnersuummi suliarineqartumi takuneqarsinnaassapput.

Taamaattorli inernerugallartut ilai misissuinerit pigineqartuni takuneqarsinnaareerput. Sermersuup siunissami tasinngortamut kuuttarnissaa pillugu GEUS nalunaarusiorsimavoq, tassanilu allassimavoq siunissami imeq isumalluutigineqartussa q naammassasoq.

Misissukkat inernerigallagaat tunngavigalugit teknikkikkut misissuinerit inernerinik, suliasap piviusunngortinnissaanut akerliusunik takkuttoqanngilaq. Teknikikkut misissuinerit inernerit maannamut pitsaasuupput.

Misissueqqaarnerit inernerisa saniatigut suliasap siuarsaqinnissaanut aalajangiinissamut suliasami aningaasartuutissat, taassuma imminut akilersinnaassusissaa atuisunullu akit naliliiffigineqarnissaat apeqqutaassapput. Innaallagissiofissaq uuttuummut ataatsimut aningaasartuutit 50%-inik qaffannerinik nassataqassasoq Nukissiofiit naliliipput, taannaannarlu isigissagaanni atuisunut akit qaffattussaassapput.

Kalaallit Nunaat ukiuni kingullerni erngup nukinganik innaallagissiofinnut amerlasuunik aningaasaliissuteqartarpoq, kingullermik Ilulissani erngup nukinganik innaallagissiofiup sananeqarnissaanik Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut taamatut pisoqarluni. Erngup nukinga siunissami ungasissumi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut aammalu nukissiuuteqarnermi politikikkut iluaqutaasussatut naliliiffigineqarmat aningaasaliisoqarpoq. Taamaattumik Nukissiofinnut sanaartornermut taarsigassarsiarititat akilersorneqareernissaannut apparnissaannulluunniit erngup nukinganut amerlasuunik aningaasaleeqqinnissap utaqqitinneqarnissaa isumatusaarnertut naliliiffigineqarpoq. Erngup nukinganut innaallagissiofiit atuisut nukissiuutitut akiligassaasa pisariaqanngitsumik amerlitinneqarnerinik nassataqannginnissaat Naalakkersuisunit eqqumaffigineqartorujussuuvuq.

Atugassanut siunnersuutip inaarutaasup marsip ingerlanerani piareernissaa naatsorsuutigineqarpoq, kisiannili siunnersuummi inerniliinerit matuma siuliani taaneqartunit allaanerungaarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen